

Felvidéki Híradó.

P O L I T I K A I H E T I L A P .

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre,
a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra cimezve
Turócz-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legújanszában, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden
bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyílított soronként 40 fillér.

Ujtótok mozgalma.

Az országnak ez az áldatlan törvénykivívó, anarchikus állapota mind busásabban termi meg a maga keserű gyümölcsét, amelyek között nem a legkevésbé mérges az, hogy a nemzetiségek vakmerősége oly fokot ért már el, amelyen ha még túl akarnának menni, már csak a statárium, a kivételes állapot segíthetne úgy a hogy a bajokon. Csendesnek látszik ugyan minden, de a professzionátus izgatók aknamunkája azért lázasan foly a mint az Ausztriával való konfliktus komolyabb fordulatot találna venni, magunkkal szemben találóknak a már most is a magyarfaló Luegernek és osztrák kompánistáinak tapsoló tót tulzókat, akik, mikor az a elhogy napiparancs megjelent, örült kalamaikát jártak eseli testvéreikkel affelelti örömlükben, hogy a magyar nemzetet megalázták és hogy már közel van az az idő, amikor a császári sereg oltalma alatt portyázó hiénák a magyar vidékeket bekalandozhatják, amint anno Domini 1848 Hurban és társai tették. A Felvidék gyáraiban alkalmazott eseli tisztviselők és munkások megvetéssel és szánalommal beszéltek a magyarokról, uralmuk végéről s a magyarnak szégyenyírral kellett ezt hallgatnia és nem akadt, aki ezt a perfidiát megtorolta volna.

Voltak s vannak azonban, akiknek mind ez is kevés: akik a „Národnie Novinyt“, amelynek egyre-másra vannak izgatási pereit, túlkonzervatívának tartják és gyorsabban óhajtanának ezélhoz jutni. Ezek az u. n. ujtótok, a fiatalok, a tót omladina, akiknek főfészeki Szakoleza, Rózsahegy, Morva-Osztrau stb.

Az ex-lexes zürzavarban ezek a tót omladinsták sok mindenben törték a fejüket, éppen csak olyanok nem, amit nekik, mint magyar honpolgároknak, hazafias kötelességük parancsolna. É tót gigászoknak gyenge már az öreg vajda, Mudróh Pál; Pietor Ambró magyar részről is kedvelik némelyek, rokonszenves egyéni tulajdonságai miatt; Hurban Szvetozárt, az ó rapszodikus szereplése miatt már csak a kir. ügyész veszi komolyan; Skultety József a tudományos könyveket bírja s a Magyar Tudós Akadémiával levelezést folytat; Csajda

György élezeneken törí a fejét, a nagy politikába nem szívesen avatkozik; Dula, Halassa, dr. Vanovics stb. ügyvédi praxisukra helyezik a fősulyt, — szóval, Turóczszentmárton, a „Nár. Nov.“, a „Zsívena“ skarta való, jöjjön egy új, erősebb, — örültebb regíme. S nagyot gondoltak a fiatal tót őriások s összegyűlekezének Zsolnán, a dr. Makoviczky orvos lakásán. Ha jól tudjuk, sem a zsolnai, sem a fővárosi sajtó nem tett említést erről a konferenciáról s mi is csak a prágai „Naše Doba“ révén értesültünk róla, amely körülbelül ezeket írja:

„Nemrég a hiaszisták, a csehbarát *Illas* körül csoportosuló tótok tanácskozásra gyűltek össze Zsolnán dr. Makoviczky orvos lakásán s ott megbeszélétek a tótok legégetőbb szükségét. Az ujtótok ninesenek megalévedve a turóczszentmártoni „Národnie Noviny“ embeireivel s ennek ezen összejövetelükön is kifejezést adtak.

Elhatározták, hogy magánaton és a nyilvánosság útján oda fognak hatni, hogy a *Zsívena* tót négyezetűl titkári állásáról *Hurban* Szvetozárt elmozdítsák s az egyesület élére olyan személyek kerüljenek, akik nagyobb munkásságot fejtenek ki.

Kimondották, hogy a tótoknak egy ujtót politikai lapra van szükségük. Miután a rózsahegyű „Ludové Noviny“ megszünt, a Budapestben megindított s Hodzsa Milán által szerkesztett „Slovenský Týždenník“ (tót hetilap) című hetilapot fogják erre a célra kifejleszteni. A cseh-tót nemzetegység csehországi és morvaországi barátait felhívják, hogy a „Slovenský Týždenník“ tól ne vonják meg a támogatást, legalább a míg az a kezdet nehézségeit legyőzi.

Végül elhatározták, hogy az ujtót pártközönyében, a rózsahegyű „*Illas*“-ban az úgynevezett „tót nemzeti párt“ (a „Nár. Noviny“ pártja) felhívassék, hogy élejtél adjon magáról, a tót nemzetiségi ország. képviselőket pedig felszólitassanak, hogy kerülteikben a tót nemzetiségi mozgalmat épöljék.

Hogy pedig az ujtótok pártjának kiszemelt orgánuma, a „Slovenský Týždenník“ milyen fajta lap, azt egyik közelebbi vezérézik-

kének hű, szó szerinti fordításban való bemutatásával akarjuk demonstrálni. Ime a ezikk:

„*Slováci, vy ste tu cudzi?* (Tótok, ti idegenek vagytok itt?) Tótok, ti még szántjátok a köves dombok lejtőinek kemény talaját? Vrejtéketekkel öntözitek még az hazai földet? Elitított könnyel szemetekben, mégis külditek fiaitokat a katonasághoz? Még adót is fizettek? Amit kezetek munkájával keservesen kerestek s amit megélhetésetekre kellene hagynotok, azt ti elvonjátok szájatoktól és viszitek a forintokat, a tizeseket, a százásokat az adóhivatalokba és az állam pénztárába? Ugyan minek mindez, kedves tótjaim, hiszen ti idegenek vagytok, idegenek azon a földön, melyet ti megműveltek, idegenek vagytok a faluban, melyet ti építettetek, idegenek vagytok, nem tartoztok ide, ti csak túrve vagytok, résztvből, mint a beteg, gyenge, vert kutya.

Tudjátok, ki beszél így? Jgy beszél az az ember, akit a szerencséslen sors a magyar miniszterelnöki székre ültetett. Neve Tisza. Tisza István, Gróf Tisza István. Pár napja ül már a nyakunkon és előlatalgatja programját: „Hazánk eme *idegenajku* polgárait előideink őszinte szeretettel fogadták az alkotmány erődebe.“ *Idegenajku* polgárok, azok ti vagytok tótok, szerbek, románok, németek. Ti azt gondoltok, hogy hazátokban itthon vagytok. Ti azt hittetek, hogy a ti földetek igazán a tietek. Hogy a ti szántóföldjeitek, legelőitek és barmaitok tényleg a tietek. — *Idegenek* vagytok ti itt s csak nagylelkű szeretetből szívtok a magyar levegőt. Mert ez bizony szeretet! Gyermekéteket tót dal miatt kidobálják az iskolákból. Hát nem szeretet ez? Szavazatjaitokat a választásoknál meghamisítják. Hát nem őszinte szeretet ez? Nagylelkűen megengedik nektek, hogy az adókat fizethesétek és hogy önértetekben sértné ne legyetek, nemcsak az állami, de községi, nemcsak a közvetlen, de a közvetett és fogyasztási adókat, háztól, földtől, segédőtől, hústól és kutyától. És vajjon képesek vagytok-e eszetekkel felfogni azt, micsoda jövedemények ezek?

Igy mutatkozott be nekünk gróf Tisza István. Egyébiránt elég ügyesen fejezte ki magát. Külömséget kell tenni — azt mondja

T Á R C Z A .

Erzsébet királyné emlékesete.

Irta: Sróth Péter,

Meghallt . . . nem! . . . Egy undok orgyilkos tőre
Oltotta ki drága szent életét.
Ki hitte volna, hogy ily szörnyű módon
Fizeti meg emberszeretét?
Kifürkészetellen títka a sorsnak,
Melyre szív s ajk nem ad feleletet, —
De Klófi fölgyeji örök lapjára:
— Megálkozva! — az átkozott nével.

Oh, de mi ez a mi Nagyusszonyunkért?
Kinél jobbat s szebbet nem szült század;
Örökké fogjuk áldani Isten, — hogy Szent
Erzsébetért ott hagyjad hazádat!
Mégjelenet közöttünk, mint fényes csillag, —
Bevilágítva a szép magyar eget!
És a végezt úgy akarta ismét,
Hogy árván hagyja a hű nemzetet!

Hazánk szent földére, midőn először
Léptél, — a magyar szót zengett feléd.
S a szóban a magyart, a magyarban a szót
Szeretted meg s nemes jellemét!
Zúgta az ágyúk, harsogott a zene
S lelkesülni láttál egy nemzetet,
Mely — ifju bájjban tündökölve látva —
Viszonszúl örökre megszeret!

Oh! Te legnemesebb, nagy királyasszony,
Te neked mily sokat köszönhetünk!
Mikor már nincs csak ellenségünk: szived
Felénk hajol s tanulod a nyelvünk!
Két szép gyermeked Budára felhozod,
Hogy a szívők s lelkők magyar legyen!
Készítet a nagy mű! hazánk javára, —
S áldják diadól neved — völgyön, hegyen!

Amnestia, béke és kiegyezés,
Hirdetik örök alkotásaid!
Szeretni hazát s nemzetet lángolóan —
Minden időn nagy szellemet tanít!
Igen! Mert hazánk! hazánkat nevezet
S rokonérésünk a világ tudta! . . .
S az is, hogy jobbot nyújt nemes hitvesed: —
Drága szived aranyzála fonta!

S ennyi érdemért, — micsoda jutalmad?
A tövis koronát, — gyémánt helyett —
Hordani fejedet egész életeden,
S nem lenni fel nyugodalmas helyet!
Oh! Hisz boldog talán csak egyszer voltál:
Koronázásodnak fényes napján?
Bárcsak ne tudnám, bár igaz ne lenne,
Hogy az Ég sem könyörül féjaldalmán!

Ki fenkölt fiát gyászban elveszít, —
S érte bolyongva nyugtot nem talál!
Ki velünk siratja a haza bölcsét,
Kítől testvért ragad el a halál.
Kinek szíve, lelke bánattal teli, —
Kít bösz csoport elítél, mert igaz!
Kinek durva kéz feblt áldalófi! —
Elég . . . a példa fáj . . . Erzsébet az!

Nem látnak többé — legődecsébb Anyánk!
Ki utósor jövel ünnepünkre; —
S megessillant még egyszer forró szeretled,
A nagy Caesar lelkes becsédre!
Isten veled! . . . Legmagyarabb királyné!
Féledni Téged soha nem fogunk!
Oh! Imádkozdál érettünk az égen, —
Mert, ki tudja? . . . lesz-e még vig napunk?!

— a jámbor, szolgálatra kész és alázatos nép és azon nép között, amely elégedetlen. Az természetes; a farkas jobb szereti a buta kis bárányokat, mint a bator oroszlánt. Csak engedelmese legyetek s ha pofont kaptok, tartsátok oda arecotokat újra. Hogyha megrígnak, esőköljétek meg azt a lábat. „Az igaztók ellen teljes szigorral fog eljárni az állam.” Megint azok az igaztók. Hát kik azok? Ah, mi már tudjuk, kik azok? A kire azt mondja a . . . zsidó, hogy igaztók, az igaztók. Dr. Markovics igaztók. Valasek igaztók. Veszcelovszky igaztók. Hogy is ne, hiszen Markovics szervezete a nép számára jogszabási szövetkezeteket és a zsidó koldusbotra futást, igaztók! Ő kívánja, hogy tót adókönyvecskék legyenek; igaztók, igaztók! Vagy ti, és bárki: ti a magas adókkal, az usztorával, vagy a szolgabírói szemtelenséggel nem vagytok megelégedve? Igaztók, igaztók! No hát, nem úgy. Tiszta úr. A tót nép nem talpyaló szolgálcsorda, a ki önnek kastélyában kezét fog esőkölni. A tót nép csak egyszékes és el van nyomva s jogait követeli. Mi együtt érezünk. Hogyha Pozsonyban ütök a tótót, érző azt a lipőt tő is. Hiába igyekezik minket szelidekre és elégedetlenekre osztályozni. Mi valamennyien elégedetlenek vagyunk.

— És valamennyien tudatában vagyunk annak, hogy nem elődeiteknél „összinte szeretétebből” élünk, hanem élünk abból, amit keresünk. Mi nem a ti szeretetekből élünk, hanem élünk gyűlöleteknek daczár. Arra sem játszunk, hogy mi volt ezer év előtt. Amire szükségünk van, azt akarjuk és azután törekszünk. Tótok, adjatok gróf Tiszának feleletet: vállat a válhoz, egymasközi egyetértésben támogassátok egymást és ha légy száll az orrotokra, ne büszkélkedjétek vele, hogy légy van az orrotokon, hanem kergessétek el.

— És idegenek nem vagyunk! Mi hozzátartozunk Magyarorszáig polgárainak köteleke, mi tisztességgel teljesítjük polgári kötelességeinket. Mi partatlannal követjük helyünket Magyarorszáiban. Elválaszthatatlan részét képezzük Szt-István koronájának. Mi oly hazafiak vagyunk, hogy a hazának áldozatot hozunk és nem livánunk tőle provizórt, hasznót. — Mi sola egy törvényt sem sértettünk meg, mi törvényen alapon élünk, ezen szenvedünk, mi minden polgár számára egyenlő előnyököt akarunk, a magyar magyarul, a tót meg tótul boldogulhasson e hazában. Mi nem vagyunk idegenek, a mi törvényen alapuló öhajánkban azon Magyarorszáig eszménye el, amelyet Őn, Tiszta úr s az őn elváratai a tónk szelére juttattak.

— Nos, aki ezt a legvadabb demagogiával telített, igaztók, hazug filippikát a gr. Tiszta István miniszterelnöknek nemzetiségi programjával összeméri, az legott tudni fogja, hogy mifajta lappal van itt dolga. Gróf Tiszta István az itt lakó idegen, vagyis más (nem magyar) ajku népek ősi jogairól beszélt és amit e népeknek, mint őket jog és törvény szerint megillető programbeszédében ígért, az oly méltányos volt, hogy még a „Nar. Nov.” is megelégedett vele és a szavak után csak a teteket sürgette. De hát a buricoknak (igaztók, lázítók) szülő hadizenet nem teszhetett a Tiszta beszédében emek a lapnak, amely évi 4 kor. előfizetési árért kínálja magát, tehát nyilvánvaló, hogy nem a maga erejéből, hanem megrendelésre nűzi azt a politikáját, amely az újítóknak, a cseh-tót nemzetiségű híveinek olyannyira megtetszett, hogy leibjournaljuknak fogadták.

A tótok és a cseh nyelv. A rózsahoyi *Illas* ezúttal haviszemle legutóbbi füzetében a teni ezim alatt érdekes cikket olvasunk arról, hogy a tótok a cseh nyelvé és irodalmi példeműjeiről le nem mondhatnak. Ez a Csehországban tanuló úgynevezett újítók álláspontja. A cikely valszal szolgát lapunk jeles munkáinak, dr. Czambel Samuak, aki legújában „A tótok és nyelvük” (Slováci a ich reč) ezimmel egy vaslós tót könyvből azt bizonyítja, hogy a tótok nyelve külön szláv nyelv s nem a cseh nyelv dialektusa s hogy ez okból a tótoknak semmi közük a cseh nyelvhez és irodalmához. A *Illas* cikkelyéből közöljük a befejező részt:

„Az utóbbi időben dr. Czambel S. lelkesen ki kel: az ellen, hogy a tótok a cseh irodalmi nyelvet a magyarokénak tekinték. A tót nyelv önállósítással azzal akolja meg, hogy a történeti fejlődés a tót nyelv önállósítása mellett szól s azonkívül, hogy a tótok érdekében van, hogy a tótok magukat a cseh nyelvűtö emanezipálják s hogy az eddigi cseh-tót nyelvzavarából kivevőkéjének. De ő elteleji, hogy ez a nyelvtökösség (a cseh-tót irodalmi kölesönűség) nyelvünk” terüzetéből folyik s abból is, hogy mi egyedül gyengék vagyunk. Ezen gyengeségünk mind inkább arra fog készteni bennünket, hogy a cseh nyelvhez még jobban hozzáismuljunk, ha csak megszívleljük kulturális szükségünket s az a már felszázados történeti fejlődés, amely dr. Czambelnek lezérősebb argumentuma, szintén csak nemzetiségi érdeklünk ellen szól. Az a fejlődés azért vett oly irányt, mert a csehnek befolyása gyengült s fellükerekedett a magyar befolyás. De ki mondhatná e körülményeket kedvezőnek a mi nemzetiségi életünkre nézve? Epp megfordítva, azokat a körülményeket kedvezőleneknek kell tekinteni s legelőbb az a hatások volt, hogy egyes tótokak erőteljes ellenállásra buzditottak épp e körülményekkel szemben s a nemzetiségi ügy érdekében. Az a tót, a ki igazán a tótok művelődését akarja előmozdítani, kell, hogy megakasztani igyekezzék azt a történeti fejlődést, amelyet dr. Czambel a tót nyelv önállósítása mellett telhozott. Az ő álláspontja és a magyarosítás némileg fedik egymást. Mi, az úgynevezett csehbarátok pártját fogva, semmiféle abszurd politikai törekvéseket nem propagálunk. Mi eszupán a tótok művelődési törekvéseit tarjuk szem előtt . . .”

Hogy mi mindében dr. Czambel pártján vagyunk, sőt velünk együtt a törözsentmartoni irányadóbb tót írők is, azt mondanunk sem kell.

Tót lapok krónikáiból.

— Állandó rovatot nyitunk ezimel a tót és általában a nemzetiségi tótok sajtójában közölt krónikáknak. Közülük eből egyet-mást eddig is, de mivel most napirénden vannak ezen krónikák, csoportosítva őket, foglalkozunk velük. — A „Slovenský Týždenník” mult heti számában egyszerre több ilyen híre akadunk. — Az egyik az, hogy *Arvában* inség lesz a telen. „Zabon, káposztán és burgonyán kívül — egy mond — csak keves szokott itt teremni s most ezek a termények is gyenge hozamot adtak. A nyári árviz következményei is érethetők s minden jel arra vall, hogy Arvában inség lesz a telen.” S most jön a java. A cseh-tót néppárti lap így folytatja: „Váltaképen mit gondolnak Abaffy és Zmeskal urak, akik nem is róstelek, hogy magukat *néppárti* képviselőknek nevezik?! Évről évre baj van Arvában s ok mit sem tesznek a nép érdekében, amely már-már képtelen magút ott tartatnani. Alhelyet, hogy a házi, vagy gyári ipar behozatalt, fejlődését szorgalmazzák, Abaffy úr pusti bankokból él. Zmeskal úr pedig a tót nép igazi barátait a megyei gyűléseken akasztótlára való hazarúlokknak mondja. A míg a nép az efféle neabánom embereket le nem rúza a nyakáról, eladdig mindig inség lesz Arvában.” A dolog tehát igen egyszerű. Válasszák meg az árvai-tótok. Mikó Hodža tényleges és Anton Bielek eszterkosztói képviselőknék s nyomban tejjel-mézvel folyó Kánaánra válozzák át az Arva kies, de szegény völgye.

Törözdemeggyel is baja van a „Týždenník”-nek. Termésével foglalkozva, kifogásolja, hogy a hatóság s kender, a len s más ipari növények termesére, marhatenyésztésre s tejtermelésre biztatja. Ezek ugyan — egy mond — okos tanácsok, de olvasásuknál eszünkbe jutnak a farizeusok, akik jámboran forgatták szemüket s imadkoztak az utakon, de ha nem látták őket, javában vétekeztek. Ha oly nagyon szívén fekszik a törözi uraknak a nép ilye, miért fosztották meg attól a szép keresztényűt, amelyet a cellulose-gyár biztosítana neki? Egy milliót éro gyár, amely ezeknek adna kenyeret, csak bíkiri nekik, földöz lent termelni és bíkákát keresni. Egyelőktől ilyenek a magyarok és liberálok mindentűt. — A nép iránti roszkaratról és farizeusságról ismerhetők rájuk. — Erre röviden csak azt lehetne mondani, hogy: bolond lyukból bolond szól fu. — de bár ez a legvadabb, cseh-pénzen üzöt demagogia és népbolondítás aligha fog a tót nép újzámból, okosabb részén, amely még Turözban is többségben van, mégis szőző kellett tenünk, hogy megismertessük olvasóinkat azokkal a gaz eszűkökkel, amikkel ez a sajtóteremk állítolag a tót népet minden ellen küzd, ami magyar részről jön, még ha ez annak a tót népek a legjavát

* Nem fosztották meg sőt a felvidéki tótoknak biztosították és kizárták azt, hogy morvak és más idegenek kerüljenek ide. Szerk.

előzta is. Jól tudja Milan Hodža is, hogy éppen a tót nép érdekében vesztegel a cellulosegyár, mert ez első sorban eszehéknak adna kenyeret, ha mostani szervezete megghagnak s azonfűl meg oly elemekkel metélynézne meg a törözi tótokat, amelyek — már a „Týždenník” írnya után ilye is, jobb ha otthon maradnak Cseh- és Morvaországban, s hogy a len, a kender termesése, de különösen az okszert, marhatenyésztés meg a gyári munkánál is kedvesebb, mert egészségesebb s természetesebb foglakozása a tót népek, ezt ez a nép is tudja, — ne tarsta tehát olyan butának ezt a népet, hogy ilyen bírdeműveikre akár csak egy pereüz is hederítsen. S a ki bíkákát, fajmarhát hoz be a nép közé, az nagyobb szolgálatot tett és tesz a népek, mint ezer tót apostol a Milan Hodža fajtájából, akiknek logikája is körülbelül ugyan, mint amiónék a minap a Veszcelovszkyét mondták a képviselőházban. Arvában, mint hallottuk, az egyik orsz. képviselő bankokban lebzsel, egy másik akasztófatok farag a tót hazarúlok számára, de a népet egyik sem tesz semmit, ergo — pokolba velük! Turözban jövédelmesebb keresetforrásokat igyekeznek megnyitni az „urak”, akik között egy orsz. képviselő is van, kinek mágnás néve személyesen vezet a tejgazdaságot lakóhelyén, — gyönyörű marhaállományt honosítanak meg a megye területén, de azért ők is csak farizeusok, népmítók, tehát — pokolba velük. Csak a cseh pórtért hazudó és ámitó tót lapoknál található meg a tótok igaz úlve. — Vagy ott van a „Nar. Nov.” egy érdekes híre, amelyben „A hol Rothschildtel nem félnek” ezim alatt azt újságolja ez a lap, hogy a londoni Rothschildok három hónap előtt nagy területeket vásároltak a Kaukaszban, amelyen petroleumforrások vannak. Orosz ezégek protestáltak ez ellen az orosz kormánynál s az tudtára adta Rothschildnak, hogy zsidóember nem lehet tulajdonosa annak a területnek. Így hát ez a terület új árverés alá kerül. Lám-lám, a hatalmas Oroszország is megérzi, kit helyőssében be területe, kit ne: s ennek az állítolag oly gyenge, oly tehetetlen Magyarorszáigak rossz néven veszik, ha területét megvédeni igyekezik az egy elemek invaziójától, amelyek előddig mindig veszedelmeseknek bizonyultak! Nálunk szabad legyen a vásár morvaknak, eszehéknak, akik nyilban hirdetik, hogy a mi tótjaink egy nép, egy nemzet velük s mint ilyen, csak ellenségesen viselhetelnek a magyar nemzet ellen. Hát ha az oroszoknak a maguk hazájában joguk van paranesolni, talán a magyaroknak is ez a joga magyar hazájában? Mert a Turöz völgye is csak magyar föld volna talán?

Elég a szó, jöjjön a tett!

Érthetetlen, hogy az ellenék egy bizonyos része meg mindig nem akarja belátni, hogy az országgyűlés nem meddő szavátokra, hanem komoly munkásságra van hivatva. Ország-világ hirdeti, hogy a hadügyi téren oly vívmányokat sikerült elérnünk, amelyeket előzetl félyével maga a függetlenségű párt sem mert remélneni, s tudjunk mindnyájan, hogy elérkezettünk ahhoz a határhoz, amelynél minden hazafinak meg kell állania, ha csak nem akarja a nemzetet a koronával szembeáldítani. S mégis mi történik? A képviselőházi ellenékek egy kis törödeke a fejébe vette, hogy folytatni fogja romboló munkáját. És mind ezt miért? — Egersziten, mert nekik úgy tetszik. Mert nem jár felelősséggel, vagy legalább is hiszik, hogy nem jár felelősséggel. Az urak azonban esalódnak. Az, amit ők tesznek, az ország érdekeivel való frivoljáték, amelynek vesztése az nemzetre hátrál. Forradalmi riadót fűjnek, holott forradalmat senki sem akar, hanem mindenki a csend és béke után sóvárog. A harmadéves katonák alig várják elbocsátásukat s mégis, dacára a nagy nemzeti vívmányoknak, dacára a létszámfelemelés visszavonásának, azok az urak nem engedik, hogy az újmezőzési törvényjavaslatt letárgyal-tassék. Pedig csak rajtuk mulik.

— Az újmezőzési törvényt a képviselők már annyira megvittatták, hogy akár szó nélkül lehetne elfintézni. A kormány e kérdésben a legnagyobb jóakarattal s előékenységet tanusította, de mindez nem használt semmit. Azok az urak makacsok. Mit bánják ők, ha a szegény katona néhány hónapval többet szolgát? nem az ő börtökre megy — gondolják mosolyogva. Őket csak a mandátumuk érdekli. Az ország, a nép gazdasági és egyéb érdekei nekik hekkuba. Mandátumuk érdekében — azt hiszik — az áll, ha minél többet beszélnek. De nem. Az ország nem kívánja már az eleséplett frázisokat hallgatni. Az obstruáló úgye nem igaz úgy többé és most, mikor a nemzeti ügy már győzedelmeskedeti, legyen vége a hiábavaló idofesérlésnek. A képi előkész asztalan az ország léteérdekét illető javaslatok felkésnek. Pénzügyi, gazdasági életünk pang. Tekintélyünk megrendült. Hítel-

meg velünk az európai államok szervezését, alkotmányát és mai politikai állapotát, sok új dolgot közölve még azzal is, akinek mestersége a politika. A világörténelmi ismertek terjesztését szolgálja Oroszország történelmének ismertetése, ötven orosz fejedelmek és cárnak a történetével. A vallási problémák kedvelői a pogány vallások történetét olvashatják s megismerhetik a világ nagy pogánytemplomának képét. A világról dom történetéből a legfrissebb prózairodalmi ismeret az új Kínés Kalendárium. Ezúptól kezdve egész Kipling Rudyard. A geográfai részben Amerika, Afrika és Ausztrália 21 fővárosáról közöl tanulmányt és képet, s apróbb czik- kelyeket Ázsia és Afrika felfedezőiről, a földköri utazás- ról és a világ száz legnagyobb városáról. A művészete- történetéből az antik Hermész és Dionizoszszobrokat, és a diadalíveket ismerteti az új kalendárium, hosszonyos képpel. A nemzetközi kereskedelmi szerződésekről szóló czikkely, mely a jövő esztendőben különösen aktuális lesz, a politikát szolgálja. Egy igen ügyes kis czikkely a fizika egész rendszerét megismerteti olvasóival, a leg- elemibb dolgoktól kezdve az elektronosság gyakorlati alkalmazásáig: ezt a tanulmányt 31 kép illusztrálja. Egy nagy czikkely az összes Balatonparti fürdő- és nyaraló- helyeket ismerteti, a Balaton téréképpel és huszonkét nyaralóhely tájképpel. E czikkelynek az a célja, hogy ösztönít tájékozatosan mindenkit, aki még nem ismeri a Balont és ott szándékozik nyaralni. A magyar rovás-írást, melyről oly nagy irodalmi vita folyt a múlt évben, 21 képpel ismerteti a Kínés Kalendárium, összefoglalva az érdekes vita egész anyagát és eredményét. Egy gazda- czikkely a jultenyésztést ismerteti, harminegyez képpel. A sportrol, mely az idén az ifjúsági játékoknak van szentelve, öt új játékot ismerteti. Ezekon kívül még szá- mos kisebb-nagyobb czikkely van a Kínés Kalendárium- ban: a gyógyító növényekről szóló tanulmány harminegy- nyolcz meddődiális növényt ismerteti, rajzban és írásban. A gyűrtől és a pipáról egy-egy kis kulturörténelmi tanul- mány szól, szintén egész sereggel képpel. Az új Kínés Kalendáriomban harminegyezolcz nagy tanulmány és egész sereggel apró czikkely van összesen hatszázhatvan képpel. Az erős, kemény táblába kötött 1904-ik évi kínés Kalendáriomba két korona az ára.

Szerkesztői üzenetek.

— Dr. Cz. S. Szives sorai megörvendeztetek és várom a kilátásba helyezett czikkorszoatot, Biztosítom, hogy olvasóközön- ségünk mindig élvezettel olvassa nagybecsi közleményeit. — Turán. Szívesen látom, ha gyakrabban fölkeresne tudósításával. — Turón. Hat Töröczi meg Királyoknál olyan hídeg idő jár már, hogy befagyott a kalmarás? — P. E. Znióvárálja. A Rákóczi-ünnepre vonatkozó közlemény azért maradt ki sajná- latomra, mert csak vasárnap este érkezünk haza Grätzről és így tudósítás is elkésve került kezünkbe. — Helybeli. Ugyan minek firtatnak azt a dolgot. Az már oly mesésöknyösödött kérdés, olyan nebutantsvirág, amelyet ugy látszik nem lehet meg- bolygatni. Ha a többségnek ugy is jó, amit van, an teljék örö- mük benne.

Feljelő szerkesztő: Berecz Gyula. Főmunkatárs: Bünt János.

PERLZWEIG J. óras és ékszerész Ruttká. Nagy raktár arany- és ezüstművekben, fall- és szoborokban.

A Richter-féle
LIQUENTON CAPS. COMP.
Börzöny-Pain-Expeller
egy óráig kapható hátszer, a mox máy több mint 20 év óta meghívható feloroszolási alkalmazattik készreval, trázal és megállítható.
Intés: Szilárd, megbízható, bevásárláskor szívesen látunk és csak eredeti áruakat dobozban, a régi "Világ" címmel és a "Richter" cég- jegyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. arban a legelső győztesztárbon kapható. Forrában: Török József győztesztárszól Budapesten.
Richter F. A. I. és társa,
székhely: Börzöny-Pain-Expeller.
Rudolstadt.

Vidéken kapható Gazdik János győztesztárbon Körömczybányán. Töpercz S. „Megváltó” győztesztárbon Turóc-Szt.-Mártonban.

és Schönai Viktor győztesztárbon Znióvárálján. Mirigydagyatoknál, görvényel, angol betegségeknel, bőrkütiéseknel, köszvényel, csuszal, torok- és tüdőbetegségeknel, idült köhögésnel, gyöngelkedő, sápadt, verszegény gyermekek részére ajánlom az általában kedvelt és sokat használt

Lahusen-féle jód vas- csuka-máj-olajat.

A legjobb és leghatásosabb csukamájolaj. Gyógyereje névze falul- mul minden hasonló készítménnyel és újabb gyógyszerrel. Ize fölötté- finom és melege, mert is nagygyermeknek, mint felnőttek szívesen szedik és könnyen emészti. Az utolsó évi használat kb 120.000 fveg legjobb bizonyítéka jószágunk és kedveltségének számos elismerő és köszönő levél. Ára 3.50 és 7 korona, utóbbi nagyszá- hosszabb használatnál előnyösebb. A beszerzésnél tessék ügyelni a gyáros czegére: **Lahusen győztesztárszól, Bréma.** — Kapható: Vidéken: Gazdik János győztesztárbon Körömczybányán és Töper- cz Sándor győztesztárbon Turóc-Szenti-Márton.

Thierry A.
gyógyszerész **BALZSAMA**
a legjobb diatikus bázisgyógyszer emésztési zavarok, gyengeség, rosszall- lét, gyomorégés, felhúvadás, köhögés, göres elen, nyálkaoldó, tisztító hatású. 12 kettős vagy 6 kettős palack bér- mentve ládával együtt 4.— korona.
Gyógyszertár a vendághalhoz. Thierry A. Pregrada. Rohitsch savanyúforras mellett Valódi csak az oldalt álló apcaza- vedőgygyvel.
Nagyon ajánlható ezen szert utazásnál magával vinni.

Thierry-féle valódi Centifolien kenőcs
a legerősebb hűzőkenőcs, teljes tisztítás által fájdalommentesül, gyors gyógyuló hatása van, elalult puhítás által minden lejárott idegzen tes- tet. Turistáknak, kerekpárosoknak és lovasoknak nélkülözhetetlen. Koston bérmentve 2 tégely 3.50 K. Gyógyszertár a vendághalhoz. Thierry A. Pregrada. Rohitsch savanyúforras mellett. Óvakodjunk a hamisításoktól. Valódi csak minden tégelybe beágyazott védőgygyvel.
Nagyon ajánlható ezen szert utazásnál magával vinni. Kézponti raktár Török J. győztesztárbon Budapest. Mittelbach S. győztesztárbon Zagrábba — és Brady C. győztesztárbon Bécsben.

TÖVÖLGYI TITUSZ

A kit nem akarnak befogadni.

Régöny. Két kötet 2 frt helyett 95 kr. 530 oldal terjedelen.

TWAIN MARK és WARNER K. D. **● AZ ARANYOZOTT KOR. ●**

Amerikai régöny. Fordította: Mudrony Pal. 3 kötet ára 3 frt helyett 1 frt 40 kr. 725 oldal terjedelen.

Az itt felsorolt művek, a megjelölt arakban utánvét mellett vagy az összeg beküldése ellenében lapunk kiadóhivatatala uján ren- delhetők meg.

Üzletáthelyezés.

Svehla János

kárpitos és díszítőmester Turóc-Szent-Márton, 9. sz. (Balkó és Starke mellett) helyezte át üzletét

Dús választékú raktárt tart mindenféle kárpítsző- vetekből, bársonyplüszökből, grádlíkból, viasz- kovászsnakból stb., továbbá raktáron tart és készit diványokat, összehajtható vaságyakat, matrácokat, rolettákat, teljes lakásberende- zéseket, függönyöket, vánkosokat, szőnye- geket, spanyolfalakat, faldíszeket, szoborállvá- nyokat, plüsrámkát, ablakvédőket, ágy- és asztalterítőket stb. stb.

Készit tapetázást, billiárdbehúzásokat.

Mulatságok, esküvők és minden más alkal- lomra terem- és utca-díszítéseket kíván szerinti ki- vitellen és szobá- berendezések esom- agolását költözés alkalmával.

Olesó árak!

Kívánatra helyben és vidéken háznál is dolgozom.

Pénzt,

sok pénzt, havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. Küldje be ezímet E. 465. jelzést a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim. Meerfeldstr.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs” jeggyel
legjobb, leghatásosabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!